

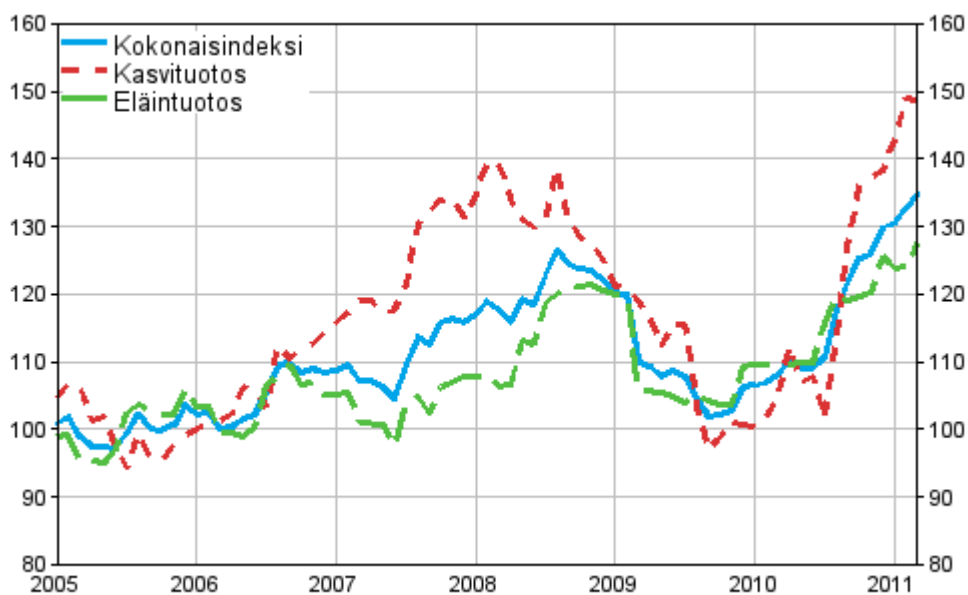
Maatalouden tuottajahintaindeksi

2011, 1. neljännes

Maatalouden tuottajahinnat nousivat 23,7 prosenttia ensimmäisellä vuosineljänneksellä

Maatalouden tuottajahinnat nousivat Tilastokeskuksen mukaan 23,7 prosenttia vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä vuotta aiempaan verrattuna. Kahdessa vuodessa maatalouden tuottajahinnat nousivat keskimäärin 13,5 prosenttia.

Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100 vuosina 1/2005–3/2011

Kokonaisindeksin nousuun vaikutti erityisesti viljan kallistuminen. Viljan hinnat olivat ensimmäisellä neljänneksellä reilut 90 prosenttia korkeammat kuin vuotta aiemmin. Kauran hinta nousi eniten, lähes 120 prosenttia vuoden takaisesta. Indeksien nousuun vaikuttivat myös perunoiden kallistuminen 70 prosentilla ja eläintuotteiden vajeella 20 prosentilla. Eläintuotteissa nousivat erityisesti turkisten ja maidon hinta.

Ilman turkistuohtantoa tuottajahinnat nousivat vuodessa 20,9 prosenttia. Kasvituotoksen hintaindeksi nousi reilut 40 ja eläintuotoksen vajeat 15 prosenttia.

Maatalouden tuottajahintaindeksin neljännesvuosi- ja vuosimuutokset ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2011

Indeksi (2005=100)	Pisteluku I/2011 ¹⁾	Muutos -% IV/2010 - I/2011 ¹⁾	Muutos -% I/2010- I/2011 ¹⁾
Kokonaisindeksi	132,7	4,4	23,7
Kokonaisindeksi, pois lukien turkistuotanto	126,3	0,8	20,9
Kasvituotos	146,9	7,1	43,4
Eläintuotos	125,2	2,7	14,1

1) 2011 ennakkollinen kunnes maidon lopullinen jälkilititys tiedossa

Maatalouden tuottajahinnat nousivat viime vuonna

Lopullisten hintatietojen perusteella maatalouden tuottajahinnat nousivat 6,1 prosenttia vuonna 2010 vuotta aiempaan verrattuna. Maidon jälkilititys nosti lopullista maatalouden tuottajahintaindeksiä noin 2 prosenttiyksikköä.

Kokonaisindeksin nousuun vaikuttivat erityisesti viljan ja turkisten kallistuminen. Kasvituotoksen hintaindeksi nousi 5 prosenttia ja eläintuotoksen vajaat 7 prosenttia vuoden 2009 vastaavista luvuista.

Sisällys

Taulukot

Taulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100, I/2011	4
--	---

Kuviot

Kuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit 2005=100 vuosina 1/2005–3/2011.....	5
---	---

Laatuseloste: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100.....	6
--	---

Taulukot

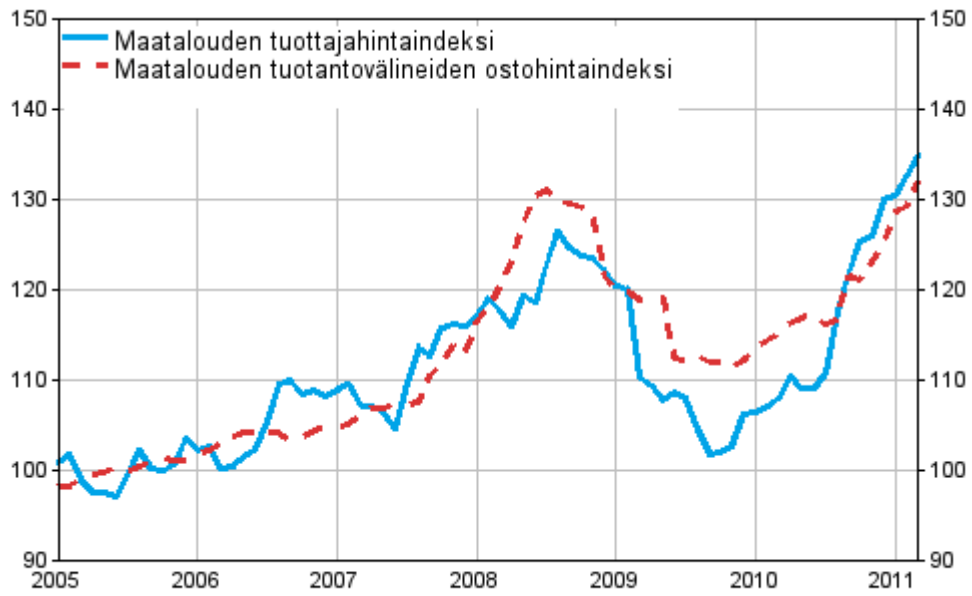
Liitetaulukko 1. Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100, I/2011 ¹⁾

Indeksinimike	Pisteluku	Neljännesvuosimuutos (%)	Vuosimuutos (%)
010000 VILJAT (sisältää siemenet)	186,5	9,3	90,8
020000 TEOLLISUUSKASVIT	107,7	12,6	32,0
030000 REHUKASVIT	168,5	2,7	15,3
040000 VIHANNEKSET JA PUUTARHATUOTTEET	131,9	1,9	20,1
050000 PERUNAT (sisältää siemenen)	136,1	22,0	69,6
060000 HEDELMÄT	120,5	0,6	-1,4
100000 KASVITUOTOS (010000 - 090000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	146,9	7,1	43,4
101000 KASVITUOTOS (010000 - 090000), pl. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	160,4	11,1	68,3
110000 ELÄIMET	115,1	2,8	6,4
111000 Nauta	121,1	3,8	4,3
112000 Siat	113,2	1,7	8,5
115000 Siipikarja	110,1	3,5	5,5
120000 ELÄINTUOTTEET	130,5	2,7	18,0
121000 Maito	111,2	-8,4	8,5
122000 Kananmunat	148,5	2,6	1,8
130000 ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000 + 120000)	125,2	2,7	14,1
13000x ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000 + 120000), pl. turkikset	113,6	-3,8	7,4
140000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	132,7	4,4	23,7
14000x MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), sisältäen hedelmät (060000) ja vihannekset (040000), pl. turkikset	126,3	0,8	20,9
141000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), pois lukien hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	133,0	4,9	24,9

1) Ennakollinen

Kuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit 2005=100 vuosina
1/2005–3/2011

Laatuseloste: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100 sisältää indeksipistelukuja kotimaassa tuotettujen kasvi- ja eläintuotteiden hinnanmuutoksista. Indeksini kuvaa maataloustuotteiden arvonlisäverottomien hintojen vaihteluita ja hintakehitystä viljelijän kannalta, sekä hintakehityksen vaikutusta maataloudesta saatavaan tuloon. Tärkeimpiä hintaindeksin käyttäjiä ovat Tilastokeskuksen maatalouden tilinpito, tutkimuslaitokset, Eurostat, DG Agri, FAO ja viljelijät.

1.2 Käsitteet

Indeksin keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitteetietokannassa ja kuvattu indeksin menetelmäselosteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/mthi/men.html>.

1.3 Luokitukset

Indeksin kuusinumeroisen luokitus noudattaa maatalouden tilinpidon luokitusta pääpiirteissään NACE rev. 1 / EAA/EAF 97 (Rev.1.1). Tiedot on luokiteltu Eurostatin kuusinumeroisen luokituksen mukaan 2 pääryhmään kasvituotukseen ja eläintuotukseen, jotka on jaettu 11 alaryhmään. Luokittelu on esitetty tarkemmin julkaisussa EU:n Maataloushintatilastojen käsikirja (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, March 2008).

1.4 Tietolähteet

Maatalouden tuottajahintojen pääasiallinen tietolähde on Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, Kasvistieto Oy, Kauppapuutarhaliitto, Hedelmän- ja marjanviljelijöiden liitto ja lisäksi muutama yritys.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Maatalouden hintaindeksit laaditaan Tilastokeskuksessa yhteistyössä Eurostatin kanssa perustuen "herrasmiehsopimukseen". Maatalouden tuottajahintaindeksin hintatietojen keruu ja tilaston laatiminen perustuu välillisesti seuraaviin lakeihin: EP:n ja neuvoston asetus maatalouden tilinpidosta (EY) N:o 138/2004, Laki maaseutuelinkeinotilastoista 20.12.1996/1197, Laki maaseutuelinkeinorekisteristä 29.12.1994/1515, Tilastolaki 23.4.2004/280.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maatalouden tuottajahintaindeksi on kiinteämääräinen hintaindeksi, joka lasketaan Laspeyresin hintaindeksin mukaisesti. Indeksini laskenta vaatii perusvuoden painorakenteen lisäksi valittujen hyödykkeiden kuukausittaisen seurannan. Indeksini arvopainot mittaavat myynnin arvoja maatalouden ulkopuolelle tai tilojen välillä. Suomessa maatalouden tuottajahintaindeksin painorakenne on laskettu siten, että kaikissa vuosineljänneksissä on nimikkeillä sama arvopainoarvo. Laskentatapa poikkeaa Eurostatin suosituksesta laskea indeksi. Eurostatin suositus on laskea indeksi vihannesten, helmien ja perunan osalta nk. kausipainoilla. Kausipainotetussa indeksissä ei voida verrata peräkkäisten kuukausien muutosta.

Indeksin painorakenne perustuu maatalouden tilinpidon mukaiseen tuotteiden myynnin arvonlisäverottomaan arvoon perusjaksolla. Painorakenne poikkeaa siis kokonaistuotoksen arvosta. Perusvuotta vaihdetaan viiden vuoden välein, jolloin painorakenne muutetaan vastaamaan perusvuoden tilannetta. Perusvuosi päättyy aina nollaan tai viiteen. Indeksini lasketaan kuukausi- ja vuosi-indekseinä. Indeksini laskentamenetelmä on kuvattu tarkemmin maatalouden hintaindeksien 2005=100 menetelmäkuvauksessa ja maatalouden hintaindeksien käsikirjassa (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, March 2008).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Indeksi kattaa koko Suomen maataloustuotannon ja alueellista jakoa ei ole. Indeksissä on noin 40 eri tuotetta, joiden hintatiedot ovat pääosin Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen ja Kasvistieto Oy:n keräämiä. Indeksini kattaa maatalousalan ulkopuolelle myydyt tuotteet tai vientiin tarkoitettut tuotteet,

eikä sisällä oman kotitalouden käyttöön tuotettujen tuotteiden arvoa. Indeksi ei myöskään sisällä kotipuutarhasta myytyjen tuotteiden arvoa.

Indeksiin ei kerätä hintatietoja tilojen välisistä kaupoista, mutta arvioidaan niissä käytettävän markkinahintatasoa. Poikkeuksena on heinärehut, jotka ovat uutena ryhmänä mukana hintaseurannassa. Suomessa laskettavassa maatalouden tuottajahintaindeksissä ei ole vihanneksilla ja puutarhatuotteilla vaihtuvapainoista tuotekoria. Vihanneksista ja puutarhatuotteista ei ole edustavia hintatietoja saatavilla kaikilta kuukausilta ja hintaseurannassa on mukana vain varastolaatuiset tuotteet. Vihanneksien osalta kesäkuukausina on käytetty viimeisintä käytettävissä olevaa hintaa. Hedelmillä käytetään satokauden hintaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Indeksi julkaistaan neljännesvuosittain tilastoneljänneksen jälkeen 45 päivän kuluessa kuukauden 15. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä. Marraskuun alussa julkaistaan ennuste koko vuoden vuosi-indeksistä. Maatalouden tuottajahintaindeksi julkaistaan ennakkollisena. Lopullinen tilastovuoden neljännesvuosi-/vuosi-indeksi julkaistaan tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa, kun on tiedossa maidon lopullinen jälkitilin suuruus. Tarvittaessa tuottajahintaindeksistä julkaistaan ylimääräisiä tilastojulkistuksia. Tarkempi julkaisuaikataulu löytyy osoitteesta:
<http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maatalouden tuottajahintaindeksistä julkaistaan vuosineljänneksittäin tuoreimpia lukuja käsittelevä lyhyt tiedote, joka löytyy tilaston kotisivulta.

Maatalouden tuottajahintaindeksi julkaistaan myös seuraavissa paikoissa: Maatalouden tuottajahintaindeksin kotisivuilla (<http://tilastokeskus.fi/til/mthi/index.html>), Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokatsauksissa sekä Maataloustilastollisessa vuosikirjassa (TIKE) ja NewCronos tietokannassa (Eurostat).

Maatalouden tuottajahintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite mthi.tilastokeskus@stat.fi ja puhelinnumero 09 - 1734 1/maatalouden tuottajahintaindeksi).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden tuottajahintaindeksiä on laskettu vuodesta 1990 lähtien Eurostatin luokitusten mukaisesti ja on siten vertailukelpoinen muiden EU-maiden maatalouden hintaindeksien kanssa.

Vanhat indeksisarjat eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia nykyisin käytössä oleviin indeksisarjoihin, koska hintamääritelmät ovat muuttuneet mm. hintatukien ja verotuksen osalta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maatalouden hintatilastot kuvaavat maataloustuotteiden ja ostopanosten arvonlisäverottomia hintamuutoksia perusajankohtaan nähden. Indeksi ei kuvaa määrän muutoksia, eikä viljelijän saaman tulon tai menojen muutoksia. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 muutettiin maatalouden tuottajahintaindeksin laskentaperusteita. Vuodesta 1990 lähtien vuoteen 2000 helmikuuhun saakka on maatalouden tuottajahintaindeksiä laskettu tuettomana ja hintatuet mukaan lukien. Indeksistä on olemassa tältä ajalta kahdet indeksisarjat. Maataloustuotteissa arvonlisäverokanta on 13 %. Maatalous tuli vuoden 1995 alusta arvonlisäverotuksen piiriin. Maataloustuotteiden hintatuet poistuiivat pääosin 2000 luvun alusta ja niitä ei huomioida nykyisissä indekseissä.

Lisätietoja

Suvi Kärki (09) 1734 3488

Vastaava tilastojohtaja:

Kari Molnar

mthi@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2005=100. Tilastokeskus